

Drømmen om den vakre nedkjøringen

De siste ti årene har toppturtrenden eksplodert i Norge. Flere og flere kjøper seg randoneeutstyr og går tur i fjellet på en helt ny måte.

Tekst og foto: Oskar Nygård Havre

- Å kjøre ned en fjellside på randoneeski, etter at man har gått opp selv, gir en helt spesiell følelse, forteller toppturentusiast og grunderen bak skimagasinet Fri Flyt, Eivind Eidslott.

Han har drevet med randonee i over 25 år. Hvorfor tror han det har blitt så populært?

-Vi har alltid vært en nasjon som liker å være ute. Vi har en fantastisk topografi med vakre fjell og dype fjorder. Etter hvert har det blitt mulig for folk flest å kjøpe seg bra utstyr og med randonee kan du feste hælen på vei ned, fra fjelltoppen sier Eidslott.

Stor utvikling

Det har vært en stor utvikling fra langrenn- til fjellski og deretter telemarkski. Med randonee legger du feller under skiene som gir deg feste når du går opp fjellet. Du har en binding der hælen er løs når du går opp. Så fester du bindingen på toppen og tar av fellene. Det gir deg muligheten til å stå ned igjen fjellsider som om du har på alpinski.

-Det er mange som legger ut bilder på Instagram og TikTok fra fantastiske randoneeturer. Det inspirerer andre til å ville gjøre det samme. For folk flest handler det nok om at det er en ekstra spennende måte å være ute på. Det kan gi mer intense og morsomme opplevelser enn å gå på langrenn og fjellski. Så må vi ikke glemme at mange har en stor drøm om den fine nedkjøringen, forteller Eidslott.

Viktig med skredutstyr

Når flere ferdes i fjellet på denne måten så er det også viktig å ha god kunnskap om snø og skredfare. Det er alltid lurt å være flere på tur sammen og man bør ha med seg både skredutstyr og kunne litt om vær og vind.

Fakta om randonee:

- Randonee vil si å bruke alpint skiutstyr i høyfjellet. Du bestiger topper med etterfølgende frikjøring ned igjen.
- Randonne eller rando kommer fra det franske ordet randonee, som betyr «lang tur».
- I de franske alpene har denne skiformen vært vanlig siden første del av 1900-tallet.
- Randonee begynte å komme til Norge på slutten av 1990-tallet.
- Under koronaperioden tok randonee av i Norge. Sportsbransjen solgte mye mer enn før.

Fine steder å gå randonee i nærheten av Bergen:

- Austefjellet
- Gullfjellet
- Livarden
- Byrkjefell på Kvamskogen
- Ta toget til Mjølfell eller Voss. Der er det massevis av fine randonee muligheter.

- Jeg tror ikke jeg har kjørt min fineste tur enda.

-Det er ikke sikkert randonee er for alle. Først og fremst så koster det en del penger. Så er det lurt at du har litt skikunnskap fra før. Når folk spør meg om de kan begynne med randonee så spør jeg om de har kjørt litt alpint fra før. På tur i fjellet kan det være all slags føre, derfor bør du ha stått litt på ski i en alpinbakke før du legger ut på tur på de høyeste fjelltoppene, forteller Eidslott.

Eivind Eidslott vet hva han snakker om. Han har mange års erfaring som turleder i Den Norske Turistforening, han var med og startet FriFlyt og de siste årene har han

vært programleder for podcasten «Utestemmer». Men først og fremst så har han en familie med fire barn i alderen 10-22 år. Alle disse barna er glade i å gå på randonee i dag, men de har gått på langrenn og kjørt alpint fra de var bitteliten.

-Drømmen om den vakre nedkjøringen lever alltid når du er på randoneetur. Jeg tror ikke jeg har gått og kjørt min fineste tur enda. Det syns jeg er en fin tanke, avslutter Eidslott.